

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет української філології, культури та мистецтва

Кафедра інформаційних комунікацій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“30” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

для студентів

рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

спеціальність: 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітньої програми 021.00.01 «Ведучий телевізійних програм»

Київ – 2024

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307966
Програма № 12.53/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
(підпис) [підпис]
(прізвище, ініціали)
“30” серпня 2024 р.

Розробник:

Новикова Руслана Артемівна - Заслужена артистка України, доцент кафедри інформаційних комунікацій Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Новикова Руслана Артемівна - Заслужена артистка України, доцент кафедри інформаційних комунікацій Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
інформаційних комунікацій

Протокол від 30 серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри _____

Олена ПОЛІТОВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Ведучий телевізійних програм»

30 серпня 2024 року

Гарант освітньо-професійної програми _____

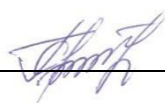
Євген МАЛЮК

Робочу програму перевірено 30 серпня 2024 р.

Заступник декана Факультету

української філології, культури і мистецтва

з науково-методичної та навчальної роботи _____

Світлана ГОРОБЕЦЬ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__20__ р., протокол № __
підпис (ПБ)

ЗМІСТ

Зміст.....	3
1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Результати навчання за дисципліною.....	5
4. Структура навчальної дисципліни.....	5
5. Програма навчальної дисципліни	6
Змістовий модуль 1	
Змістовий модуль 2	
Змістовий модуль 3	
Змістовий модуль 4	
Змістовий модуль 5	
6. Контроль навчальних досягнень	
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....	9
6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання...	1
	0
6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.....	1
	1
6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.....	1
	1
6.5. Шкала відповідності оцінок.....	1
	2
7. Навчально-методична карта дисципліни «Акторська майстерність».....	1
	3
8. Рекомендовані джерела.....	
<i>Основні</i>	1
	4
<i>Додаткові</i>	1
	4

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання (денна)
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	5/ 70
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	5
Обсяг кредитів	5
Обсяг годин, в тому числі:	150
Аудиторні	70
Модульний контроль	10
Семестровий контроль	—
Самостійна робота	70
Форма семестрового контролю	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Акторська майстерність» Метою викладання навчальної дисципліни «Акторська майстерність» є – оволодіння основами сценічної мови, акторської майстерності, пластики, ритміки, правильного дихання тощо. Виявлення, розвиток та відшліфовування природних здібностей студента, дати необхідні знання і навички, організувати талант, зробити його гнучким і чутливим до всякого творчого завдання.

Мета навчальної дисципліни «Майстерність актора» – засвоєння студентами системи теоретичних знань, практичних навичок акторського мистецтва, принципів створення сценічного образу, свідомо підходити до розвитку власного акторського інструментарію, до оволодіння техніками сценічної гри і принципами їх застосування. Розвинути імпровізаційну природу акторських здібностей, вміння органічно поводитись в запропонованих обставинах.

Завдання:

- вивчення теоретичних основ акторського мистецтва;
- ознайомлення з основними напрямками акторського мистецтва;
- оволодіння технологією роботи актора над собою (тренінг елементів внутрішньої та зовнішньої техніки актора);
- опанування методики роботи над сценічним образом (період реалізації задуму через пристосування).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є створення художнього образу шляхом органічного творчого перевтілення актора в цей образ.

Головний напрямок в процесі вивчення даної дисципліни – виховання у студентів професійних акторських навичок, необхідних для створення образу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Акторська майстерність» студент повинен

знати:

- історію розвитку театру, акторського мистецтва;
- методологію та етапи роботи актора над роллю;
- елементи акторської психотехніки;
- природу сценічного самовідчуття (внутрішнього та фізичного);
- природу органічної психофізичної сценічної дії;
- значення імпровізації як одного основних принципів методу дійового аналізу ролі;
- методику роботи створення сценічного образу;
- послідовні етапи оволодіння фахом (від елементів внутрішньої техніки актора до перевтілення й створення сценічного образу) і застосування для цього різних методів;

вміти:

- дотримуватись етичних та дисциплінарних норм в професійній діяльності;
- володіти внутрішньою акторською технікою у підготовці психофізичного апарату для виконання сценічних задач;
- удосконалювати акторські зовнішні дані – володіти елементами зовнішньої техніки у їх поєднанні;
- володіти органічною сценічною дією;
- володіти технікою взаємодії з партнером враховуючи специфіку роботи телеведучого;
- володіти різноманітними елементами психофізичних відчуттів;
- користуватися зміною психофізичних відчуттів у процесі непередбаченого розвитку подій;
- створювати безперервну лінію словесної дії;
- створювати «внутрішній» монолог у процесі словесної взаємодії;
- вміти діяти словом, жестом, інтонацією.

Для засвоєння навчальної дисципліни «**Акторська майстерність**» навчальним планом підготовки бакалаврів передбачено 25 кредити, що становить 150 год., 17 год. – лекції, 56 год. – практичні заняття, 70 год. – самостійна робота, 10 год. – модульний контроль.

Дисципліна спрямована на формування у студентів таких **фахових (професійних) програмних компетентностей** освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»:

ЗК-1 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК-6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-8 Здатність працювати у команді.

ЗК-9 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-13 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-14 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК-1 Високий рівень виконавської майстерності.

ФК-8 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

За результатами вивчення дисципліни студент має отримати такі **програмні результати** освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», а саме:

РН-5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

РН-7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

РН-13. Виявляти високий рівень мовленнєвої культури, артистизм.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовний модуль І								
СУТНІТЬ ТА ПРИНЦИПИ АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ								
1.1.	Акторська майстерність: зародження та еволюція, основні етапи.	2	2	2				
1.2.	Зародження та еволюція театру. Античність, Комедія дель арте. Видатні постаті в історії театру цього періоду.	10	4		4		6	
1.3.	Техніка володіння координцією тіла, міміка, жестикуляція	2	2		2			
1.4.	Розвиток фантазії та уяви в контексті акторської майстерності.	2	2	2				
1.5	Уява, фантазія в контексті акторської майстерності. Вправи на розвиток уяви, образного, логічного мислення в запропонованих обставинах.	12	4		4		8	
	Модульна контрольна робота	2	2					2
	Всього	30	16	4	10	-	14	2
Змістовний модуль ІІ								
ТЕХНІКА МОВИ АКТОРА								
2.1	Значення дикції в сценічній мові.	16	2	2			14	
2.2.	Дикція в сценічній мові	2	2		2			
2.3.	Артикуляційна гімнастика. Теорія та практика.	2	2	2				
2.4	Артикуляція. Зняття затисків нижньої щелепи. Вправи для губ.	4	4		4			
2.5.	Формування навичок правильного дихання та голосу (сценічного та розмовного)	4	4		4			
	Модульна контрольна робота	2	2					2
	Всього	30	4	4	10		14	2
Змістовний модуль ІІІ								
ОВОЛОДІННЯ ВНУТРІШНЬОЮ ТЕХНІКОЮ АКТОРА								
3.1	Сценічна увага та її види.	2	2	2				
3.2	Сценічна увага та її види.	6	4		4		2	
3.2.	Основні етапи розвитку взаємодії акторів	6	2		2		4	
3.4	Сценічна уява як поштовх до будь-якої дії.	12	4		4		8	
3.5.	Внутрішній монолог	2	2		2			
	Модульна контрольна робота	2	2					2
	Всього	30	16	2	12		14	2

Змістовий модуль 4 ОВОЛОДІННЯ ЗОВНІШНЬОЮ ТЕХНІКОЮ АКТОРА								
4.1.	Особливості роботи над зовнішньою технікою актора. «М'язова свобода».	16	2	2			14	
4.2.	Вироблення «м'язової свободи», «м'язового контролера»	4	4		4			
4.3.	Розвиток пластики актора, пластичної поведінки	4	4		4			
4.4.	Темп та ритм через зовнішнє та внутрішнє самовідчуття	4	4		4			
	Модульна контрольна робота	2	2					2
	Всього	30	16	2	12	-	14	2
Змістовий модуль 5 ЕТЮДНИЙ МЕТОД, ЯК РОЗВИТОК АКТОРСЬКОЇ ПСИХОТЕХНІКИ								
5.1.	Природа сценічного самовідчуття. Етюди на пам'ять фізичної дії.	16	2	2			14	
5.2.	Пам'ять фізичної дії	4	4		4			
16.	Етюди – показ предметів(техніка).	4	4		4			
17.	Етюди – показ тварин.	4	4		4			
	Модульна контрольна робота	2	4					2
	Всього	30	2	2	12	-	14	2
	<i>Разом за навчальним планом</i>	150	16	10	56	-	70	10

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль І. СУТНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Лекція 1: Акторська майстерність: зародження та еволюція, основні етапи. (2 год.)

Мистецтво актора в давньогрецькому театрі, театрі Римської імперії. Специфіка побудови перших театрів античності, відповідно - костюми, засоби виразності та принцип існування в сценічному просторі того часу. Значення маски як передачі людських пристрастей і створення сценічного образу. Особливості мистецтва актора у літургічній драмі, містерії, міраклі, мораліте та фарсі театру середніх віків. Значення масок комедії «дельарте» для розвитку європейського театру. Акторське мистецтво в епоху Відродження: Іспанія, Італія, Англія. Виникнення театру «Глобус» - еволюція акторської майстерності в шекспірівському театрі. Принципи акторської гри в театрі епохи класицизму. Засоби акторської виразності в епоху романтизму. Вимоги до акторського виконання реалістичного театру.

Практичне 1-2. Зародження та еволюція театру. Античність, Комедія дель арте. Видатні постаті в історії театру цього періода (4 год.).

Мета заняття - на основі аналізу історичних матеріалів сформувати у студентів розуміння процесу зародження та розвитку театру та акторської професії тих часів.

Завдання: письмова робота

1. Зібрати матеріал про життя та професійну діяльність акторів періоду Античності, витoki Комедії дель арте і особливості роботи акторів. Тези та джерела написати. Проаналізувати видатні постаті драматургів Античності та Комедії дель арте. Додати свої посилання на джерела інформації. 10б.

2. Зібрати матеріал про життя та професійну діяльність акторів та драматургів періоду епохи Відродження. Італія. Іспанія. Англія. Видатні театральні постаті епохи Ренесансу. Додати свої посилання на джерела інформації. 10б.

Практичне 3. Техніка володіння координацією тіла, міміка, жестикуляція (2 год.).

Мета заняття - привести творчий апарат студентів у відповідність до вимог володіння координацією тіла, мімікою та жестикуляцією. Навчити контролювати цей процес.

Завдання: тренаж

1. Виконання вправ направлених на розвиток і вдосконалення можливостей володіння своїм тілом на парі. 10б.

Лекція 2.: Розвиток фантазії та уяви в контексті акторської майстерності (2 год.).

Базовою акторською технікою, яка поєднує в собі реальний життєвий досвід та фантазію, є дія з уявними предметами та в уявних обставинах. Така дія розвиває значний комплекс конче необхідних виконавцю якостей: спостережливість, зосередженість, вміння запам'ятовувати все, що може знадобитися для подальшого творчого відтворення. При цьому маєтсья на увазі не тільки зовнішній бік речей, людської поведінки, ситуацій, але й відчуття внутрішнього стану об'єктів попереднього спостереження та власних психоемоційних вражень від цих об'єктів. Саме тому оволодіння технікою уваги дуже важливе і значною мірою визначальне для подальшого опанування основ аудіовізуальної творчості.

Сценічна дія як творчий процес поведінки актора в ролі, спрямований на досягнення надзавдання ролі. Специфіка сценічної дії, різновиди сценічної дії: внутрішня (психічна) та зовнішня (фізична), їх органічна єдність і взаємозв'язок. Словесна дія. Основні ознаки акторської дії: активність, цілеспрямованість, логічність, послідовність, продуктивність, конкретність дій, що відбуваються на сцені. Мотивація дії. Пристосування як «внутрішня і зовнішня» форма спілкування між людьми (М. Кнебель).

Практичне 4-5. Уява, фантазія в контексті акторської майстерності. Вправи на розвиток уяви, образного, логічного мислення в запропонованих обставинах (4 год.).

Мета заняття - розвинути природні здібності студентів: увага, уява, фантазія. Вдосконалити їхні можливості і додати нові скіли для подальшого користування.

Завдання: тренаж

1. Виконання вправ направлених на розвиток уяви, фантазії в логічній послідовності та запропонованих викладачем обставинах на парі. 10б.

2. Виконання вправ направлених на розвиток уваги в логічній послідовності та запропонованих викладачем обставинах на парі. 10б.

Змістовий модуль 2. ТЕХНІКА МОВИ АКТОРА

Лекція 3: Значення дикції в сценічній мові (2 год.).

«Дикція-це синтез: а)розбірливості, б) нормованості, в) емоційно-експресивного забарвлення звукової мови. Неабиякий вплив на рівень дикційної виразності справляє інтонаційна змістовність та психологічна наповненість мовного звучання. Перелічені елементи створюють комплекс виразних дикційних засобів, які впливають на художньо-естетичні якості сценічної мови» Складно щось додати до цього висловлювання Васильєва Ю.А., тільки додати практичні вправи з розвитку дикційних словотворень.

Практичне 6. Дикція в сценічній мові (2 год.).

Мета заняття - ознайомити з функціональними вправами на покращення дикції для подальшого використання в своїй професійній кар'єрі.

Завдання: робота на парах

1. Виконання вправ на вдосконалення дикції. 10б.

Лекція 4: Артикуляційна гімнастика. Теорія та практика (2 год.).

Гімнастика-тренаж для губ.

Гімнастика-тренаж для язика

Гімнастика-тренаж для нижньої щелепи

Голосні звуки у вимові Від звучання голосних в сумнівному слові залежить перш за все дохідливість до слухача самого смислу слова. На прикладі трьох коротких слів – „син”, „сон”, „сан” видно, як змінюється значення змісту слова в залежності від вимови голосних. Голосні, крім цього, роблять мову мелодійною. Класифікація голосних звуків. В українській мові налічується 38 фонем: шість голосних і 32 приголосні. Фонема, за визначенням М. Жовтобрюха, – це неподільна одиниця людської мови, за допомогою якої розрізняються значення слів.

Дикційні вправи опрацьовуються на практичних заняттях як самостійні лише на початковому етапі роботи на технікою мови. Надалі вони закріплюються у тісному взаємозв'язку з дихальною та голосоутворюючою системою.

Закріплюємо вимову голосних звуків у найпростіших віршах, скоромовках у виконанні студентів.

Приголосні звуки у вимові К. Станіславський порівнював голосні звуки з рікою, а приголосні – з берегами. Якщо береги болотисті, то річка втрачає чіткість русла. Так і зі сценічним словом. Встановлено, що голосні звуки мають менше значення для розуміння слова, ніж приголосні.

Уміння діяти словом на текстах скоромовок. Скоромовка в роботі над дикцією займає особливе місце. Мета роботи над ними – навчитися легко, чітко і чисто долати дикційні труднощі, складні звукосполучення. Скоромовка – жанр народної творчості. Це жартівливі народні примовки, при вимові яких у швидкому темпі язик

плутається і слова мимоволі кумедно перекручуються. Працюючи ними, не слід намагатися одразу проказувати текст у швидкому темпі. Текст скоромовки повинен бути досконало опрацьований технічно. Скоромовку слід розглядати не тільки як технічну вправу, але й як матеріал, що допомагає розвитку уяви актора, телеведучого, вміння оцінити смішні ситуації (в певних запропонованих обставинах), і передати їх партнеру, керуючись при цьому конкретною дійсною задачею. Тобто скоромовка повинна стати хорошим матеріалом для тренування словесної дії.

Поступово переходити на дійові скоромовки на спілкування, розраховані не на одну людину, а на двох, трьох та цілу групу студентів. Мета вправи – активне спілкування.

Далі ускладнюємо завдання: певна кількість скоромовок, пов'язаних сюжетом, що стає вже практично своєрідною виставою. Запропоновані обставини – довільні: театральні, побутові, гумористичні, в залежності від фантазії студентів. Дійові задачі виходять з логіки тексту скоромовок та правильно розкритих підтекстів. Головне – чистота вимови та логічне, активне спілкування учасників тренінгу. При колективній роботі вдосконалення дикційних навичок відбувається при безпосередньому переключенні уваги з одного об'єкта на інший.

Проведення дикційних вправ у колективі має свої переваги: виробляються навички слухати партнера, вміння відрізнити правильну вимову від неправильної.

Практичне 7-8. Артикуляція. Зняття затисків нижньої щелепи. Вправи для губ.

Мета заняття - перевірити наявність затисків нижньої щелепи, недостатньо активної роботи губ, максимально пропрацювати проблеми, які виникають під час роботи мовленнєвого апарату. Вдосконалити їхні можливості і додати нові скіли для подальшого користування.

Завдання: тренаж, робота на парах

1. Виконання вправ направлених на зняття затисків нижньої щелепи. 10б.
2. Тренаж на активність роботи губ. Робота на парі. 10б.

Практичне 9-10. Формування навичок правильного дихання та голосу (4 год.).

Мета заняття - розвинути природні здібності студентів: дихальний та голосовий апарат. Вдосконалити їхні можливості і додати нові скіли для подальшого користування.

Ми говоримо: „сценічний тон”, уміння тримати „сценічний тон” або немає „сценічного тону”. Це буває тоді, коли в актора відсутні внутрішня активність, активна потреба виконати сценічне завдання, і, зрештою, байдуже, голосно чи тихо говорить він в цей момент. Він говорить „не сценічно”, актор не діє. В його поведінці, а, значить, і в голосі немає активності. Тут маємо взаємодію внутрішнього і зовнішнього творчого завдання і адекватного йому активного звучання (або навпаки), і можливість використання цього взаємозв'язку як важеля активізації процесу виховання сценічного голосу. Голос – це сукупність різних щодо висоти, сили і тембру звуків, які видає людина за допомогою голосового апарату. Голос – це дієвий компонент звукового мовлення.

Завдання: тренаж, робота на парах за системою дихання Стрельникової

Олександри Миколаївни.

1. Виконання вправ направлених на розвиток дихального апарату в логічній послідовності та запропонованих викладачем обставинах. Робота на парах.10б.

2. Виконання вправ направлених на постановку голосу запропонованих викладачем обставинах. Робота на парах.10б

Змістовий модуль 3. ОВОЛОДІННЯ ВНУТРІШНЬОЮ ТЕХНІКОЮ АКТОРА

Лекція 5: Сценічна увага та її види (2 год.).

Дії з уявними предметами та в уявних обставинах також сприяють формуванню відчуття логічності фізичних дій, їх видовищності, а отже – посилюють зацікавленість глядача. Немає значення які саме вправи виконувати. Головне – починати з елементарних побутових дій, поступово переходячи до складніших форм роботи з уявною дійсністю. І бажано робити це не тільки на нечисленних заняттях, а будь-якої вільної хвилини. Майбутня телеведуча, тільки-но прокинувшись, може «включити» мікрофон, «увійти в кадр»; майбутній оператор – «під'їхати камерою» до плити, «наїхати трансфокатором» на джезву з кавою та «відзняти» її крупним планом. Це налаштовує на подальшу творчу продуктивність, підіймає власну самооцінку, мобілізує творчу фантазію.\

Практичне 11-12. Сценічна увага та її види (4 год.)

Мета заняття - розвиток потенціальних можливостей студентів на основі вправ для розвитку сценічної уваги. Навчитися довіряти партнеру по сцені, вміти відчувати свого партнера. Вміти концентруватися на різних колах уваги. Розвивати увагу як засіб добування творчого матеріалу.

Завдання: робота на парах

1. Виконання вправи на розвиток довільної сценічну увагу в реальній площині. 10б.
2. Виконання вправ на розвиток багатоплощинної уваги (кола уваги).10б.

Практичне 13. Основні етапи розвитку взаємодії акторів (2 год.)

Мета заняття - розкриття та вдосконалення можливостей студентів на основі вправ направлених на сценічну уяву як поштовх до будь-якої дії.

Завдання: робота на парах

- 1.Виконання вправ на спілкування, відчуття ефективної партнерської, акторської взаємодії на основі запропонованих викладачем обставин.20б.

Вправи

1. Написати три листа (кожному)

- хорошому товаришеві;
- ділового листа;
- листа з неприємною звісткою.

Підсумок: озвучити, всі аналізують.

2. Говорити по телефону:

- з другом, який щойно приїхав з тривалого відрядження;
- сусід повідомляє, що ваша квартира горить;
- хтось вас образив по телефону.

3. Зайшли в кімнату:

- де колись жили;
- переїжджаєте на нову квартиру;
- де іде ремонт.

Вправи (на підпам'ять фізичної дії) без слів

1. Вкладати речі у велику валізу.
2. Витирати пляму.
3. Красити меблі.
4. Спалювати документи.

Вербальна комунікація в уявних обставинах.

1. Попросити подругу сходити в магазин, щоб купити вам пальто.
2. Умовити батьків відпустити на дискотеку.
3. Переконати вчительку, щоб не покарала друга (подругу).

Практичне 14-15. Сценічна уява як поштовх до будь-якої дії (4 год.).

Мета заняття - розкриття та вдосконалення можливостей студентів на основі вправ направлених на сценічну уяву як поштовх до будь-якої дії.

Постійна цікавість до будь-яких проявів дійсності, тим більше тих, які можуть стати безпосередньою основою наступної творчої трансформації – неодмінна, необхідна риса акторської майстерності. Однак йдеться не просто про цікавість чи допитливість, а про особливе, специфічне для творчих професій зосередження на об'єктах уваги. До того ж слід розуміти, що зосередження, як вищий прояв уваги, необхідно на всіх стадіях творчого процесу – і під час вивчення об'єктів майбутньої творчості, і під час реалізації творчого процесу, тобто в ході формування сценічного чи екранного образу. І чим глибшим буде це зосередження, тим повнішим буде процес проникнення в сутність образу, а отже – його максимально повна зовнішня реалізація. А це важливо не тільки для виконавця, але й для драматурга та режисера, які неначе перевтілюються в екранні образи, а також для оператора, який повинен не просто розуміти, але й відчувати логіку виконавської поведінки в кадрі.

Завдання: робота на парах

1. Виконання вправ на розвиток уяви, імпровізаційної природи. 20 б.

Вправа. Запропоновані обставини на основі яких студенти складають розповідь уявляючи цю картину:

1. Вечір, річка, копиця сіна, зірки, тиша.
2. Вечір, тиша, ви залишилися одні в квартирі. Раптом біля вхідних дверей почули шум і приглушені голоси.
3. Осінь – виїжджаєте з дачі, чути, як забивають вікна, збираєте останній букет, прощаєтеся з садом до наступного літа.

Процес створення бачень у цих вправах повинен структуруватися не від кожного окремого слова, а від усієї сукупності слів, щоб була створена ціла картина, доповнена уявою. Студенти повинні самі визначити, який настрій, які почуття, які

бажання викликали у них ці відчуття.

Запропонувати зайняти місця за бажанням. Потім продемонструвати звуки (грім, завивання вітру, спів птахів, стук у двері тощо.). Запитати студентів, які картини уявляють вони дотичні до звуків, продемонстрованих викладачем.

Практичне 16. Внутрішній монолог (2 год.).

Мета заняття - удосконалення вміння логічно вибудовувати через акторські пристосування запропоновану тему внутрішнього монолога, підпорядковуючи внутрішні відчуття зовнішнім пристосуванням.

Завдання: робота на парах

1. Скласти монолог на задану тему і проговорити його внутрішньо через акторські пристосування. Розповісти його в форматі звернення до одногрупників.¹⁰⁶

Внутрішній монолог. Різновид монологу, в якому передаються внутрішні переживання персонажа замість опису зовнішніх реальних подій, ситуацій, що викликають ці переживання.

Виявляти власне ставлення до піднятої теми, або проблеми; розвивати вміння студентів складати розповідь при цьому доцільно використовуючи зовнішні акторські пристосування ; розвивати зорову пам'ять; Виховувати відповідальність та акторську грамотність.

Паузи набувають великої змістовності й дієвості, сповнюючись активністю внутрішньої мовної дії — внутрішнім монологом. Активна внутрішня мова персонажа продовжується словесною дією авторськими словами з висловлюванням їх прямого і прихованого змісту. Це інструмент, який допомагає акторові глибше проникнути в образ свого персонажа та передати його думки, почуття і переживання глядачеві. Це ніби голос, який звучить у голові персонажа, але не вимовляється вголос.

Глибина персонажа: Внутрішній монолог дозволяє акторові розкрити внутрішній світ персонажа, його мотиви, страхи, мрії. Це робить персонажа більш багатограним і цікавим для глядача.

Емоційність: За допомогою внутрішнього монологу актор може передати широкий спектр емоцій, від радості до гніву, від любові до ненависті. Це допомагає створити більш правдоподібний і переконливий образ.

Дія: Внутрішній монолог може підштовхувати персонажа до дій, визначати його поведінку. Це робить персонажа активним учасником дії.

Зв'язок з глядачем: Через внутрішній монолог актор може встановити більш тісний зв'язок з глядачем, дозволяючи йому зазирнути в душу персонажа.

Внутрішній монолог є потужним інструментом для актора, який дозволяє йому створити більш складних, багатограних і цікавих персонажів. Він допомагає акторові передати глядачеві не тільки зовнішні дії персонажа, але й його внутрішній світ, його думки і почуття.

Обираючи тему монологу, керуємось такими критеріями:

- тема цікава особисто вам;
- ви добре розбираєтесь в цій темі;
- тема є потенційно зрозумілою для одногрупників

Змістовий модуль 4.

ОВОЛОДІННЯ ЗОВНІШНЬОЮ ТЕХНІКОЮ АКТОРА

Лекція 6. Особливості роботи над зовнішньою технікою актора. «М'язова свобода». (2 год.).

З метою створення найкращих умов для вільного звучання голосу, необхідно, перш за все, зняти зайву м'язову напругу в області гортані, де саме знаходяться голосові зв'язки. М'язова свобода – це такий стан організму, за якого на кожне положення тіла в просторі або рух витрачається стільки м'язових зусиль, скільки вони вимагають. Здатність доцільно розподіляти м'язову енергію – головна умова пластичності тіла. Треба навчитися створювати в собі той стан, який наближає студента у практичній діяльності до типового людського стану, за якого тільки й доцільно діяти. Цей стан у називається творчим самопочуттям або бойовою готовністю. Інакше кажучи, будуючи творче самопочуття, витискуватимемо неправильне самопочуття, тим самим усуваючи те, що заважає виявляти вільну творчість природи. Тому, розробляючи шляхи, засоби й способи оволодіння професійними почуттями, К. Станіславський рекомендує спочатку позбуватися м'язового напруження: «Це м'язове напруження, яке сягає свого максимуму в тих випадках, коли актор намагається розв'язати якесь особливо складне для нього сценічне завдання, поглинає масу внутрішньої енергії, відволікаючи її від діяльності вищих центрів». Це дуже важливо для телеведучих та кореспондентів, тому що вони час від часу попадають в ситуації, в яких доводиться діяти імпровізаційно, а за умови присутності м'язових «зажимів», це стає практично неможливим.

Практичне 17-18. Вироблення «м'язової свободи», «м'язового контролера» (4 год.).

Мета заняття - навчити студентів визначити зайве навантаження і звільнити їх від нього; навчитися підкоряти м'язи своїм намірам.

Завдання: робота на парах.

1. Виконання вправи на зняття м'язових затисків. Техніка м'язової релаксації 10б.

2. Виконання впраї на м'язову свободу. 10б.

Техніка м'язової релаксації («Прогресуюча м'язова релаксація» Едмунда Джекобсона) Через швидке і активне перенапруження м'язів за рахунок їх інтенсивної статичної напруги, після чого їх розслаблення і зняття затисків неминує.

Перед виконанням вправи необхідно витратити деякий час на розігрівання і розтягування м'язів і сухожилля, на розминку суглобів.

Практичне 19-20. Розвиток пластики актора, пластичної поведінки (4 год.).

Мета заняття - систематизувати уявлення про пластичну поведінку акторів, додати нові пристосування.

Завдання: робота на парах.

1. Вправи по техніці В.Е. Мейєрхольда - біомеханіка. Дактиль.10б.
2. Вправи на пластичність актора Стрільба з лука. 10 б.

Практичне 21-22. Темп та ритм через зовнішнє та внутрішнє самовідчуття (4 год.).

Поняття «темпу» і «ритму», як важливих елементів акторської майстерності. Ритмічність як навички просторово-часової організації руху.

Мета заняття - Формування поняття про темп та ритм. Слухове, зорове і м'язове сприймання темпоритму. Формування вміння зміни темпоритму.

Завдання: робота на парах.

1. Виконання вправ на прискорення 1-3.10б.
2. Виконання вправ на вповільнення 4-6.10б.

Змістовий модуль 5.

ЕТЮДНИЙ МЕТОД, ЯК РОЗВИТОК АКТОРСЬКОЇ ПСИХОТЕХНІКИ

Лекція 5: Природа сценічного самовідчуття. Етюди на пам'ять фізичної дії (2 год.).

Сценічне самовідчуття як включення внутрішніх і зовнішніх елементів акторської психотехніки у творчий процес. Елементи внутрішнього сценічного самовідчуття – відчуття, настрої, почуття, стан тощо. Фізичні самовідчуття. Участь певних елементів акторської психотехніки (сприйняття, увага, відчуття, емоційна пам'ять, думка, почуття правди і віра) у спільному прагненні для створення внутрішнього стану актора (К. С. Станіславський). Удосконалення акторської психотехніки як основної умови для створення і стійкого збереження сценічного самовідчуття. Роль запропонованих обставин у створенні сценічного самовідчуття.

Етюд – абетка професії художника, музиканта, актора, телеведучого тощо. Етюд як тренінг психотехніки актора, виразник його життєвих спостережень. Структура сценічного етюду. Принципи побудови сценічного етюду. Подія, що розвертає все, що відбувається в процесі показу. Закони існування у сценічному етюді. Різновиди сценічних етюдів. Подія як основна умова сценічного етюду. Характер події у сценічному етюді. Етюди з уявними предметами та етюди з предметами. Етюди в умовах органічного мовчання.

Практичне 23-24. Пам'ять фізичної дії (4 год.).

Мета заняття - сформувати у студентів розуміння поняття і практичного застосування етюдного методу на пам'ять фізичної дії.

Завдання: робота на парах.

1. Вправи загальні на групові етюди. Складання індивідуально, теоретично структури етюду та вибір теми етюдів. 10б.
2. Вправи загальні. Індивідуальна реалізація етюдів на пам'ять фізичної дії. 10б.

Практичне 25-26. Етюди – показ предметів (техніка) (4 год.).

Мета заняття - розвиток творчих можливостей студентів без слів, контрольовано, демонструвати свої емоції і відношення до непередбачених подій в рамках створення етюдів.

Завдання: робота парам.

1. Вибрати предмет, який студент буде показувати. Придумати "життя" цього предмета і подію, яка змінить "життя" предмета.10б.

2. Продемонструвати етюд без слів тільки за допомогою жестів, рухів всього тіла та міміки.10б.

Робота над етюдом починається з вибору предмету під керівництвом викладача. Перша частина відбувається в усній формі без показу.

Практичне 27-28. Етюди – показ тварин (4 год.).

Мета заняття - розвиток творчих можливостей студентів без слів, вибір пристосувань, дотичних до теми виступу.

Спостереження за поведінкою тварин та виявлення найбільш відповідних пристосувань для відтворення поведінки тієї чи іншої тварини дає можливість реалізувати свій задум в етюдній формі та найбільш повноцінно та яскраво показати тварину так, щоб це було впізнавано.

Завдання: робота парам.

1. Вибрати тварину, птаха, рибу, комаху, яку студент буде показувати. Придумати уривок із "життя" цієї тварини, спираючись на справжнє життя тварини і притаманні їй рухи. Уявити це життя перекладеним на людські емоції і подію, яка змінить "життя" тварини.10б.

2. Продемонструвати етюд без слів тільки за допомогою жестів, рухів всього тіла та міміки.10б.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Вступ до спеціальності» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 6.1.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності	Максима кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6
Робота на практичному занятті	10	5	50	5	50	6	60	6	60	6	60
Виконання завдання для самостійної роботи	5	7	35	7	35	7	35	7	35	7	35
Модульна контрольна робота	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			117		117		126		126		126
Максимальна кількість балів: 612											
Розрахунок коефіцієнта: $612:10=6.1$											

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних та практичних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Оцінювання самостійної роботи й активності на практичних заняттях здійснюється за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- 3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- 4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної

роботи. Завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I СУТНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ (14 год.)

- 1.1. Знайти матеріал і описати тезісно творчість Шекспіра. – 5 балів.
- 1.2. Проаналізувати діяльність і особливості шекспірівського театру "Глобус". – 5 балів.
- 1.3. Ознайомитись з п'єсою Уільяма Шекспіра "Гамлет" в перекладі Л.Гребінки, щоб знати сюжет. – 5 балів.
- 1.4. Прочитати окремо монолог Гамлета з п'єси Уільяма Шекспіра "Гамлет" англійською мовою та українською мовою в перекладі Л.Гребінки, щоб розуміти виконання монологу Гамлета мовою оригінала. – 5 балів.
- 1.5. Знайти і подивитися відео виконання акторами Великобританії монологу Гамлета. - 5 балів.
- 1.6. Записати на середньому плані відео своїх вражень від прочитаного. – 5 балів.
- 1.7. Записати відео на середньому плані своїх вражень від виконавської майстерності акторів. – 5 балів.

Подивитися відео за посиланням: <https://ru-fu.facebook.com/tjournal/videos/%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%86-%D1%87%D0%B0%D1%80%D0%BB%D1%8C%D0%B7-%D0%B8-%D0%B3%D0%B0%D0%BC%D0%BB%D0%B5%D1%82/1023513324404837/>

Змістовий модуль 2. ТЕХНІКА МОВИ АКТОРА (14 год.)

- 2.1. Прочитати п'єсу Івана Котляревського "Наталка Полтавка". - 5 балів.
- 2.2. Записати сюжет. – 5 балів.
- 2.3. Знайти матеріал і написати про першу постановку опери "Наталка Полтавка". – 5 балів.
- 2.4. Тезісно написати причини написання опери композитором Миколою

Лисенком. - 5 балів.

2.5. Написати які актори були першими виконавцями опери "Наталка Полтавка" - 5 балів.

2.6. Подивитися оперу "Наталка Полтавка" М.Лисенко, Lviv Opera House, 05.06.16 – YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=S3zpYd3nse4>. Зробити аналіз техніки виконання головних дійових осіб. – 5 балів.

2.7. Записати тези в зошит. Обговорення на парі. – 5 балів.

Змістовий модуль 3.

ОВОЛОДІННЯ ВНУТРІШНЬОЮ ТЕХНІКОЮ АКТОРА

(14 год.)

3.1. Використовуючи вже пророблені на заняттях вправи описати, або записати відео вправи на увагу. – 5 балів.

3.2. Знайти нові вправи на дикцію, описати їх, або записати відео вправи на дикцію. – 5 балів.

3.3. Обрати найскладнішу вправу саме для вас, описати, або записати відео вправи на артикуляцію. – 5 балів.

3.4. Описати, або записати відео вправи на фантазію. – 5 балів..

3.5. Підібрати тему для вправи на імпровізацію, описати, або записати відео вправи на імпровізацію. – 5 балів.

3.6. Які вправи на уяву з пройдених раніше вам запам'яталися описати, або записати відео вправи на уяву. – 5 балів.

3.7. Описати або продемонструвати фізичні вправи на зняття затисків. – 5 балів.

Змістовий модуль 4.

ОВОЛОДІННЯ ЗОВНІШНЬОЮ ТЕХНІКОЮ АКТОРА

(14 год.)

Перегляд та аналіз вистави "Пер Гюнт" режисера Романа Козака.

4.1. Тезісно написати аналіз творчості Генріка Ібсена в контексті значимості для світової культури. – 5 балів.

4.2. Прочитати «Пер Гюнт» — віршована п'єса у п'яти діях норвезького письменника Генріка Ібсена. Одна з найвідоміших норвезьких п'єс. Записати сюжет. – 5 балів.

4.3. Знайти матеріал і написати про найвідоміші постановки п'єси «Пер Гюнт». – 5 балів.

4.4. Тезисно написати причини написання п'єси письменником Генріком Ібсеном. – 5 балів.

4.5. Написати які актори найбільше вразили. (пластика, міміка, внутрішній монолог, органічність, артикуляція та інтонація). – 5 балів.

4.6. Подивитися виставу "Пер Гюнт". Частина 1. Академічний театр ім. М.С. Щепкіна (Суми). OpenTheatre - театр онлайн - YouTube

https://www.youtube.com/watch?v=__tvXtSkvNo Вистава "Пер Гюнт". Академічний театр ім. М.С. Щепкіна (Суми). Частина 2 - YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=aBIK-ZjQYkg> аналіз техніки виконання головних дійових осіб. – 5 балів.

4.7. Записати тези в зошит-аналіз : режисура, сценографія, прийоми та пристосування, які використовують актори. – 5 балів.

Змістовий модуль 5.

ЕТЮДНИЙ МЕТОД, ЯК РОЗВИТОК АКТОРСЬКОЇ ПСИХОТЕХНІКИ

(14 год.)

5.1. Обрати тему вірша та аргументувати свій вибір. – 5 балів.

5.2. Обрати вірш та проаналізувати його з точки зору виконавської майстерності: тема, ідея – 5 балів..

5.3. Проаналізувати творчість автора вірша. – 5 балів.

5.4. Підібрати символи, дотичні до сюжету, або ідеї вірша, який ви обрали. Аргументувати свій вибір. – 5 балів.

5.5. Знайти відео, яке дотичне до теми обраного вами вірша. – 5 балів.

5.6. Знайти музичний супровід, який стане фоном для відео обраного вами вірша. – 5 балів.

5.7. Розписати послідовність кадрів вашого відео. – 5 балів.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи.

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального практичного матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення особистої думки, що до самостійно обраного матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за 1 (одне) виконане завдання – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній викладачем у робочій програмі. Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 5. виконання кожної роботи є обов'язковим. Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи становить – 25 балів.

Модульна контрольна робота 1.

1. Стислий переказ п'єси Уільяма Шекспіра "Гамлет". 10 балів.

2. Порівняльна характеристика монологу Гамлета (Шекспір "Гамлет") у виконанні Тома Гіддлстона, Бенедикта Камбербетча, Ендрю Скотта, Лоуренса Олів'є, Кеннета Бранаха та Річарда Бартон. 15 балів.

- Внутрішнє наповнення та відношення актора до свого образу. Перевтілення..
- Міміка, жести, артикуляція, інтонації, голос.
- Емоції, мова тіла-поза

- Особисті враження. Хто з акторів, на вашу думку більш переконливо втілює образ Гамлета і чому.

Ресурси для аналізу:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=k2GSpWOM4yM>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=2fT-J5LZazA> Монолог у виконанні Тома Гіддлстона (Хиддлстон)
3. <https://www.youtube.com/watch?v=juuWo66DNe0> монолог Гамлета у виконанні Бенедикта Камбербетча
4. <https://www.youtube.com/watch?v=7iDds31CdNA> у виконанні Andrew Scott
5. <https://www.youtube.com/watch?v=Miwf4I6bOcA> у виконанні Laurence Olivier
6. <https://www.youtube.com/watch?v=C-cbe2ljRt8> у виконанні Річарда Бартон

Модульна контрольна робота 2.

1.Обрати сонет Шекспіра, виходячи із індивідуального сприйняття та емоційного відгуку на матеріал, тобто, щоб сонет вас надихав і ви розуміли про що хотів сказати автор. Зробити аналіз, спираючись на теоретичний розбір авторського тексту. Тему, ідею та надзавдання. Додати особисте бачення виконавця.- 10 балів.

2. Начитати текст вголос декілька разів підряд, щоб відчувати сонет, як свою поезію і знати його майже напам'ять. Зробити дихальні вправи, вправи на артикуляцію. Записати відео на середньому плані, камера на рівні очей. Записати відео на середньому плані, камера на рівні очей. – 15 балів.

Модульна контрольна робота 3.

1. Скласти логічну за змістом розповідь із 5-10 скоромовок об'єднаних або місцем дії, або героями, або подіями. – 15 балів.
2. Записати відео виконання вашої розповіді із скоромовок на середньому плані. – 10 балів.

Модульна контрольна робота 4.

Зробити аналіз : прийоми та пристосування, які використовують ведучі новин, дитячих і розважальних програм: 25 балів.

1. пластика,
2. міміка,
3. внутрішній монолог,
4. органічність,
5. артикуляція та інтонація).
6. що вразило найбільше.
7. загальні особисті враження від ведучих.

Матеріали для аналізу:

1. Розважальне шоу EllenShov інтерв'ю з Бредом Пітом <https://www.youtube.com/watch?v=qcuJ1hDXzJg>
2. Розважальне шоу єПитання з Лесею Никитюк.

3. **Новини ТСН** тиждень 3 Аллою Мазур <https://www.youtube.com/watch?v=yZMC4RIeSVA>
4. **Новини КІЇВ** 24 . Ведучий В'ячеслав Соломка <https://www.youtube.com/watch?v=xvJMevAAOBI>
5. Маріччин кінозал Марічка Падалко <https://www.youtube.com/watch?v=obWny-K--bY>
6. Телеканал ПЛЮС ПЛЮС Казка з татом. Юрій Горбунов.

Модульна контрольна робота 5.

1. Виконати вірш в записаному відео. 0-15б.
2. Створення відео-нарису. (набір кадрів-символів, **образів**, дотичних до змісту вірша, або переживань виконавця). 0-10б.

Не більше 1-1.5 хвилини. Символ в відео. Музичний супровід. Для всіх однаковий продакшн.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Акторська майстерність» завершується підсумковим контролем – заліком за результатами засвоєння всіх 5-ти змістових модулів – «Сутність та принципи акторської майстерності», «Техніка мови актора», «Оволодіння внутрішньою технікою актора», «Оволодіння зовнішньою технікою актора», «Етюдний метод, як розвиток акторської психотехніки».

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	100–90 балів	Відмінно – відмінний рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань / умінь / навичок з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань / умінь / навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань / умінь / навичок
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни "Акторська майстерність"

Разом: 150 год., лекції – 14 год., практичні заняття - 56 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 70 год., мк – 10 год., семестровий контроль – ПМК

Модулі	Змістовий модуль I												Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV		Змістовий модуль V													
Назва модуля	Сутність та принципи акторської майстерності.						Техніка мови актора				Оволодіння внутрішньою технікою актора				Оволодіння зовнішньою технікою актора.				Етюдний метод, як розвиток акторської психотехніки.													
Кількість балів за модуль	117 б.						117 б.				126 б.				126 б.				126 б.													
Лекції	відвідування - 2 б.						відвідування - 2 б.				відвідування - 1 б.				відвідування - 1 б.				відвідування - 1 б.													
Теми лекцій	Акторська майстерність: зародження та еволюція, основні етапи			Розвиток фантазії та уяви в контексті акторської майстерності			Значення дикції в сценічній мові		Артикуляцій на гімнастика. Теорія та практика.		Сценічна увага та її види.				Особливості роботи над зовнішньою технікою актора. «М’язова свобода».				Природа сценічного самовідчуття. Етюди на пам’ять фізичної дії.													
Теми практичних занять	Зародження та еволюція театру... 2+20 б		Техніка володіння координацією тіла, міміка, жестикуляція 1+10 б		Уява, фантазія в контексті акторської майстерності 2+20 б		З Дикція в сценічній мові.		Артикуляційна гімнастика. Теорія та практика. 2+20 б		Формування навичок правильного дихання та голосу (сценічного та розмовного) 2+20 б		Сценічна увага та її види. 2+20 б		Основні етапи розвитку навичок взаємодії акторів. 1+10 б		Сценічна уява як поштовх до будь-якої дії. 2+20 б		Внутрішній монолог. 1+10 б		Вироблення «м’язової пам’яті» 2+20 б		Розвиток пластики акторів. 2+20 б		Темп та ритм через зовнішнє та внутрішнє самовідчуття. 2+20 б		Природа сценічного самовідчуття. Етюди на пам’ять фізичної дії. 2+20 б		Етюди – показ предметів(техніка). 2+20 б		Етюди – показ тварин 2+20 б	
Самостійна робота	5x7=35 б.						5x7=35 б.				5x7=35 б.				5x7=35 б.				5x7=35 б.													
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.						Модульна контрольна робота 2 – 25 б.				Модульна контрольна робота 3 – 25 б.				Модульна контрольна робота 4 – 25 б.				Модульна контрольна робота 4 – 25 б.													
Підсумковий контроль	залік																															

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Акторська майстерність: тренінг: навчально-методичний посібник. В.А. Хім'як. Тернопіль: ТзОВ. «Терно-граф», 2014. 96 с..
2. Антонен Арто. Театр і його двійник. Вид-во Жупанського. 2021.
3. Барнич М.М. Майстерність актора: техніка «обману»: навчальний посібник. Вид. 2-ге, випр. та доп. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 304 с.
4. Гайдабура Валерій. Театр, розвіяний по світу. Київ. Києво-Могилянська академія, 2013
5. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 108 с.

Додаткова

6. Брук Пітер. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / Перекл. з англ. Я. Винницької та О. Матвієнко, післямова Б. Козака. Львів, 2005
7. Василько В.С. Про перевтілення в мистецтво актора. Київ, 1962
8. Гайдабура Валерій. Театр, автографи часу. Вид-во Факт.2007.
9. Гладишева А.О. Сценічна мова дикційна та орфоепічна нормативність. Київ, 2011.
10. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер / Переднє слово та упор. Б.Козак. Львів: "Літопис", 1999. 185 с.
11. Новіков А. Драматургія й театр: від найдавніших часів і до початку ХХ ст. / А. Новіков. Харків : Основа, 2011. 408 с.
12. Ревуцький Дм. Живе слово. Теорія виразного читання для школи / Вступне слово В. Ревуцький, передмова Б. Козак, ред. Н. Бічуя. Львів: Вид-во ЛНУ, 2001. 200 с
13. Семашко О.М Соціологія театру // Семашко О.М Соціологія мистецтва. Львів., 2005.
14. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. У трьох томах-Львів,2007
15. To be or not to be (Hamlet). - URL: <https://www.youtube.com/watch?v=juuWo66DNe0>